

Αθήνα, 03 Φεβρουαρίου 2021

ΕΡΩΤΗΣΗ

**Προς τους κ.κ. Υπουργούς
Ανάπτυξης & Επενδύσεων
Υπουργό Οικονομικών**

Θέμα: «Δυσμενείς για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις οι όροι χρηματοδότησης των προγραμμάτων εγγύησης νέων δανείων κεφαλαίων κίνησης και επιδότησης επιτοκίου».

Η κυβέρνηση για τον μετριασμό των οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19 στη λειτουργία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, αποφάσισε, σε συνεργασία με τις τράπεζες, να χρησιμοποιήσει δύο εργαλεία δανειακού τύπου, της παροχής εγγύησης και της επιδότησης επιτοκίου σε νέα δάνεια κεφαλαίου κίνησης. Απώτερος σκοπός της χρήσης τέτοιων χρηματοδοτικών εργαλείων, ως προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, θα έπρεπε να είναι τόσο η διευκόλυνση της πρόσβασής τους στη χρηματοδότηση όσο και η χρηματοδότησή αυτή να γίνεται με ευνοϊκούς όρους. Εντούτοις, όπως προκύπτει από στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, στη χώρα μας δε φαίνεται να ισχύει αυτό. Τα οξυμένα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις σε όρους

χρηματοδότησης και ρευστότητας είναι υπαρκτά και το ζήτημα της επιβιώσής τους μειζόν.

Πιο συγκεκριμένα, το κυβερνητικό επιτελείο αξιοποιώντας πόρους του ΕΣΠΑ 2014-2020 και σε συνεργασία με τις Τράπεζες προκήρυξε πρόγραμμα εγγυήσεων νέων δανείων κεφαλαίων κίνησης, «Ταμείο Εγγυοδοσίας Επιχειρήσεων covid-19», με κύριους ωφελούμενους τις μεγάλες επιχειρήσεις. Ως προς το ύψος της εγγύησης ανέρχεται στο 80% του δανείου και η επιδότηση της προμήθειας εγγύησης, ανάλογα με το ύψος προηγούμενων ενισχύσεων, έως και 100%. Ωστόσο, ως προς τη χρηματοδότηση, το Ταμείο Εγγυοδοσίας Επιχειρήσεων, (Τ.Ε.Ε.), εγγυάται μόλις -κατά 80%- το 40% του συνολικού χαρτοφυλακίου δανείων μικρομεσαίων επιχειρήσεων κάθε τραπεζικού ιδρύματος, δηλαδή η εγγύηση ανέρχεται τελικά στο 32% των δανείων. Το ποσοστό αυτό δεν μείωσε ουσιαστικά το ρίσκο δανεισμού για τις τράπεζες. Το δε επιτόκιο των δανείων επιβαρύνει τον δανειολήπτη και μπορεί να συμφωνηθεί κυμαινόμενο ή σταθερό ανάλογα με την τιμολογιακή πολιτική της κάθε τράπεζας. Η Κυβέρνηση θα μπορούσε να ακολουθήσει τις πρακτικές άλλων ευρωπαϊκών χωρών οι οποίες επέλεξαν να στηρίξουν τις επιχειρήσεις τους παρέχοντας εγγυήσεις, χωρίς πρόσθετους όρους, που φτάνουν μέχρι και 90% των δανείων κάθε τράπεζας. Αντί αυτού, επέλεξε ανεπιτυχώς να θέσει όριο στο επίπεδο χαρτοφυλακίου των τραπεζών που αφορά τα επιχειρηματικά δάνεια για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Έτσι, οι τράπεζες, θεωρώντας πρακτικά ότι έχουν τον ίδιο κίνδυνο πιστωτικής επέκτασης που είχαν και χωρίς το εγγυοδοτικό πρόγραμμα, δεν πρόσφεραν δάνεια με καλύτερους όρους για τις επιχειρήσεις, ούτε επέκτειναν τον δανεισμό σε περισσότερες μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Τα κριτήρια δανεισμού παρέμειναν ίδια με αυτά που ίσχυαν πριν τη κρίση της πανδημίας και στην ουσία δεν δόθηκε η ευκαιρία σε περισσότερες επιχειρήσεις να πάρουν δάνειο για να στηρίξουν τη λειτουργία τους.

Επιπλέον, υλοποιήθηκαν δύο υποπρογράμματα στη Δράση «Επιχειρηματική Χρηματοδότηση – Ταμείο Επιχειρηματικότητας (ΤΕΠΙΧ II)», στο πλαίσιο των οποίων παρέχεται διετής επιδότηση επιτοκίου σε νέα δάνεια

κεφαλαίου κίνησης. Αυτά, αφορούν επιχειρήσεις σε αναστολή ή περιορισμό λειτουργίας, λόγω της πανδημίας, που θα λάβουν δάνειο για κεφάλαιο κίνησης από 2 έως 5 έτη προκειμένου να καλύψουν δαπάνες λειτουργίας, σχετικές με το συναλλακτικό τους κύκλωμα και το ΦΠΑ. Η περίοδος χάριτος κατά την οποία καταβάλλονται μόνο οι τόκοι καθορίστηκε στους 6 έως 12 μήνες. Το ποσοστό συμμετοχής του Ενδιάμεσου Χρηματοπιστωτικού Οργανισμού για κάθε δάνειο επιδοτείται κατά 100% από πόρους του ΤΕΠΙΧ ΙΙ. Η επιδότηση επιτοκίου θα ισχύει για 2 έτη κατόπιν οι τόκοι για την υπόλοιπη διάρκεια του δανείου θα καταβάλλονται από την επιχείρηση. Αναφορικά με το ύψος του επιτοκίου του δανείου χρηματοδότησης κάθε επιχείρησης, αυτό καθορίζεται από την Τράπεζα σύμφωνα με την ισχύουσα πολιτική της και τους γενικούς όρους της Δράσης. Επιπλέον, ισχύουν οι ακόλουθοι πρόσθετοι όροι: α) Το επιτόκιο της συμμετοχής του Ενδιάμεσου Χρηματοπιστωτικού Οργανισμού δεν υπερβαίνει το 8%, για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο αυτό επιδοτείται και β) Το επιτόκιο του δανείου θα είναι σταθερό για τον χρόνο που αυτό θα επιδοτείται (2 πρώτα έτη).

Το κράτος με τα ανωτέρω προγράμματα παρότι αποσκοπούσε να αναλάβει μέρος του επενδυτικού ρίσκου και του κόστους δανεισμού και των πολύ μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων, εντούτοις δεν φαίνεται να πέτυχε τον στόχο του. Γιατί ενώ θα περιμέναμε μία αύξηση στον αριθμό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που έχουν πρόσβαση στα νέα αυτά δάνεια, όπως επίσης και το να τους παρέχονται με ευνοϊκούς όρους, ως προς το ύψος του επιτοκίου σε σχέση με το επιτόκιο της αγοράς, εντούτοις κάτι τέτοιο δεν ισχύει. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με στοιχεία της ΤτΕ το μέσο επιτόκιο των νέων δανείων τακτής λήξης προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις ανήλθε κατά τον μήνα Νοέμβριο του 2020 στο 4,53%. Την ίδια εικόνα αύξησης του κόστους χρήματος για τις μικρότερες επιχειρήσεις επιβεβαιώνει και ο αντίστροφος λόγος του ύψους του επιτοκίου σε σχέση με το ύψος του δανείου. Έτσι, για δάνεια τακτής λήξης προς μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις ποσού μέχρι και 250.000€, από 250.000 έως 1 εκατ.€ και άνω του ενός εκατ. € το μέσο επιτόκιο για τον μήνα Νοέμβριο του 2020 ανήλθε σε 6,16%, 3,71% και 2,68%

αντίστοιχα. Ως προς το ποσοστό, επί του συνόλου των χορηγηθέντων νέων δανείων τακτής λήξης, που καταλαμβάνουν τα δάνεια ύψους ποσού μέχρι και 250.000€ αυτό ανέρχεται μόλις στο 11,4%. Επιβεβαιώνονται δηλαδή τα στοιχεία που δημοσίευσε η ΕΚΤ σύμφωνα με τα οποία οι ελληνικές τράπεζες είναι από τις ακριβότερες στην ευρωζώνη ως προς το δανεισμό των επιχειρήσεων.

Με δεδομένο ότι τα ανωτέρω στοιχεία είναι ιδιαίτερα επιβαρυντικά ως προς τη πρόσβαση στη χρηματοδότηση αλλά και τους όρους χρηματοδότησης των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.

Με δεδομένο ότι η κυβέρνηση είχε τη δυνατότητα να σχεδιάσει χρηματοδοτικά εργαλεία που να καλύπτουν τις ανάγκες της αγοράς, αναλαμβάνοντας ουσιαστικό μέρος του κινδύνου, που θα οδηγούσε σε αύξηση του αριθμού των δανειοδοτούμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και σε χορήγηση δανείων με ευνοϊκούς όρους.

Και με δεδομένο ότι οι τράπεζες έχουν διασφαλίσει φθηνή χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, λόγω των αρνητικών επιτοκίων, ρευστότητα λόγω της διαφοράς του επιτοκίου με το οποίο δανείζονται σε σχέση με τα επιτόκια καταθέσεων και πρόσθετη ρευστότητα από τα προγράμματα της Αναπτυξιακής Τράπεζας και του Ταμείου Εγγυοδοσίας.

Ερωτώνται ο κ.κ. Υπουργοί:

- 1. Για πιο λόγο τέθηκε το όριο εγγύησης του 80% του 40% του συνολικού χαρτοφυλακίου δανείων μικρομεσαίων επιχειρήσεων κάθε τραπεζικού ιδρύματος;**
- 2. Θεωρούν το ανωτέρω μέτρο επιτυχές ως προς την πιστωτική επέκταση και τους όρους χρηματοδότησης των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων;**
- 3. Με ποια μέτρα πολιτικής σκοπεύουν να διασφαλίσουν εν τοις πράγμασι ευνοϊκούς όρους στη χρηματοδότηση με εργαλεία δανειακού τύπου, των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων;**

4. Με ποια μέτρα πολιτικής θα βελτιώσουν το ποσοστό χορηγήσεων νέων δανείων τακτής λήξης, που καταλαμβάνουν τα δάνεια ύψους ποσού μέχρι και 250.000€, τα οποία αφορούν στη πλειοψηφία τους μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις;
5. Ποιο είναι το ποσοστό των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων που εντάχθηκαν στο πρόγραμμα εγγυήσεων νέων δανείων κεφαλαίων κίνησης, ως προς τον συνολικό αριθμό των επιχειρήσεων που εντάχθηκαν στο πρόγραμμα αυτό;
6. Πως επιμερίζεται το συνολικό ποσό της συμβολής του ελληνικού δημοσίου, ως προς την εγγύηση νέων δανείων κεφαλαίου κίνησης, σε μικρομεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις;
7. Ποιο είναι το μέσο επιτόκιο συμμετοχής Τραπεζών, το οποίο επιδοτείται από το ελληνικό δημόσιο για τα υποπρογράμματα στη Δράση «Επιχειρηματική Χρηματοδότηση - Ταμείο Επιχειρηματικότητας (ΤΕΠΙΧ II);

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Χαρίτσης Αλέξης

Μαμουλάκης Χάρης

Αμανατίδης Γιάννης

Αραχωβίτης Σταύρος

Αυλωνίτης Αλέξανδρος-Χρήστος

Βαρδάκης Σωκράτης

Βέττα Καλλιόπη

Γκιόλας Γιάννης

Δραγασάκης Γιάννης

Δρίτσας Θοδωρής

Ελευθεριάδου Τάνια

Ζεϊμπέκ Χουσεϊν

Ηγουμενίδης Νίκος

Θραψανιώτης Μανόλης
Καλαματιανός Διονύσης
Καρασαρλίδου Φρόσω
Κασιμάτη Νίνα
Κόκκαλης Βασίλης
Μάλαμα Κυριακή
Μάρκου Κώστας
Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος
Μουζάλας Γιάννης
Μπάρκας Κώστας
Μπουρνούς Γιάννης
Μωραΐτης Θάνος
Νοτοπούλου Κατερίνα
Ξενογιαννακοπούλου Μαριλίζα
Παπαδόπουλος Σάκης
Παπαηλιού Γιώργος
Παπανάτσιου Κατερίνα
Παππάς Νίκος
Πούλου Γιώτα
Ραγκούσης Γιάννης
Σαντορινιός Νεκτάριος
Σαρακιώτης Γιάννης
Σκουρλέτης Πάνος
Σκουρολιάκος Πάνος
Σκούφα Μπέττυ
Συρμαλένιος Νίκος
Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος
Τσίπρας Γιώργος
Φάμελλος Σωκράτης
Φίλης Νίκος
Φωτίου Θεανώ
Χατζηγιαννάκης Μίλτος

Ψυχογιός Γιώργος